



Илија Петковић (Книн, 22. септембар 1945 - Београд, 27. јун 2020) је бивши фудбалер и селектор фудбалске репрезентације Србије и Црне Горе.

Почетак каријере

Петковић је играчку каријеру почео у книнском лигашу Динари. У 19. години је дошао у Београд где је постао играч ОФК Београда. Дрес „романтичара“ носио је 16 сезона, најпре од 1964. до 1973. године, а затим и од 1976. до 1983. У сезони 1965/66. са ОФК Београдом осваја Купу Југославије. За ОФК Београд је одиграо 417 утакмица и постигао 68 голова. Због његове брзине и експлозивности звалу су га „тајфун са Карабурме“. Својевремено је био проглашен за најбоље десно крило света.

Петковић је три године, од 1973. до 1976, играо за француски Троа.

Репрезентација Југославије

За селекцију Југославије је играо од 1968. до 1974. године. У том периоду репрезентативни дрес је облачио 43 пута и постигао шест голова.

За репрезентацију Југославије дебитовао је 24. априла 1968. на стадиону Црвене звезде. Југославија је била домаћин Француској у реванш сусрету четвртфинала Купа нација. У првој утакмици, одиграној 18 дана раније у Марсеју, било је 1:1. Илији Петковићу је требало три минута да постигне и први гол за „плаве“. Други пут међу стрелце се уписао у 33. минуту. На крају, Југославија је победила Француску 5:1, а 47.687 навијача је клицало Петковићу и друговима...

Та победа је донела Југословенима пласман на завршни део Купа нација, који је одржан у јуну те године у Италији. Било је то треће по реду најјаче европско репрезентативно такмичење, које је затим прерасло у Европско првенство у фудбалу.

Илија Петковић је учествовао у победи над Енглеском 1:0, у полуфиналном сусрету одиграном 5. јуна у Фиренци. Гол одлуке постигао је Драган Џајић. Три дана касније у Риму је одиграно финале. Противник је била селекција домаћина. Голом Џајића Југославија је повела у 39. минуту, а изједначио је Доменгини десет минута пре краја. Петковић је био одличан. Тадашња правила налагала су да се игра нова утакмица. Међутим, Илија Петковић се повредио, није био у тиму у сусрету одиграном 10. јуна и „азури“ су савладали Југословене 2:0. Петковић се окитио европским сребром

у конкуренцији репрезентација, а тим Југославије је поновио успех са уводног Купа нација из 1960. године.

Петковић је био и актер меча одиграног 19. децембра 1973. године у Атени, када су "плави" победом 4:2 над домаћиним Грчком обезбедили мајсторицу против Шпаније. Победника тог дуела чекала је виза за Светско првенство одржано 1974. године у Немачкој.

На "Валд" стадиону у Франкфурту, 13. фебруара 1974, радовали су се Југословени. Голом Јосипа Каталинскога у 14. минуту победили су "фурију" и изборили пласман на Мондијал.

Жреб је одредио да Светско првенство отворе тадашњи актуелни шампион планете Бразил и Југославија. Тринаестог јуна, поново на "Валд" стадиону у Франкфурту, било је 0:0. У наредном сусрету Југославија је декласирала Заир 9:0, а осми гол је постигао Петковић. Ремијем против Шкота 1:1 изборен је пласман у наредно такмичарско коло. Тада су се поново формирале групе, а "плави" нису успели да се пласирају даље - редом, бољи су били репрезентативци СР Немачке (2:0), Пољске (2:1) и Шведске (2:1).

Испоставило се да се Илија Петковић на Мондијалу у Немачкој и опростио од репрезентативног дреса. Своју 43. утакмицу за "плаве" одиграо је против Пољске, 30. јуна. У 81. минуту "тајфун са Карабурме" је уступио место Владимиру Петровићу, каснијој четвртој "Звездиној звезди".

Илија Петковић спада у ред ретких фудбалских људи који у биографији има учешћа на светским првенствима и као играч и као селектор. У оба случаја, Петковић се светској јавности представљао у Немачкој. Те 1974. као играч, 2006. као селектор Србије и Црне Горе.

Тренерска каријера

Каријеру стручњака Петковић је почео као спортски директор ОФК Београда. Касније, у периоду од 1990. до 1993. године био је и тренер "романтичара" са Старе Карабурме. У међувремену, Петковић је био тренер у штабу омладинске репрезентације Југославије која је 1987. године у Чилеу постала првак света. То је један од најбољих резултата свих времена у југословенском фудбалу, а Петковић је дао велики допринос на том путу, као и у стварању многих будућих асова. Петковић је предводио и Медитеранску репрезентацију. Такође, био је активан и у Војном тиму, којег су чинили фудбалери на редовном одлужењу војног рока.

Интернационалну тренерску каријеру Илија Петковић је почео 1993. године у швајцарском Сервету. Тим из Женева је тренирао две године. У сезони 1993/94. освојио је шампионску титулу. Занимљиво је да је Сервет у то доба био у сенци Грасхопера, али

су превазишли медиокритетско схватање управо захваљујући радном ангажману нашег стручњака. На крају, у бурном финишу, претекли су Грасхоперс за бод.

Илија Петковић је током 1997. и 1998. године био тренер у Ш штабу најбоље репрезентације коју је тада водио Слободан Сантрач, иначе његов дугогодишњи саиграч у ОФК Београду и најбољи стрелац југословенских првенстава. "Плави" су се пласирали на Светско првенство у Француској. То је био изузетан успех, остварен после распада СФРЈ и међународних санкција које нису изоставиле ни фудбал.

Ипак, Петковић није био учесник такмичења у Француској, јер је прихватио позив јапанског прволигаша Ависпе из Фукуоке. У Јапану је Петковић оставио изузетан утисак, што је условило каснијим позивима у редове комшијских кинеских прволигаша - Шенхуа и Чендау.

Петковић је у сезони 1999/2000. тренирао и солунски Арис. У националном Купу су елиминисали Панатинаикос, а такмичење су завршили у полуфиналу.

Илија Петковић је у два наврата био селектор југословенског националног тима. Први пут је радио од јула 2000. до фебруара 2001. године. У том раздобљу "плави" су остварили победу у првој утакмици Прве групе квалификација за Светско првенство одржано 2002. године, а савладан је Луксембург у гостима. Такође, национални тим Југославије у јануару 2001. освојио је прво место и пехар на "Сахара купу" одржаном у Индији.

После тог турнира, Петковић је отишао у Кину. У Фудбалски савез, на место селектора, вратио се крајем јула 2003. године. Био је то изузетно тежак тренутак за домаћи фудбал, јер је само месец раније доживљен најтежи пораз у историји - 11. јуна Азербејџан је у Бакуу у квалификацијама за Првенство Европе 2004. победио "плаве" 2:1.

Две победе над Велсом и реми против Италијана ипак нису били довољни да Србија и Црна Гора обезбеди пласман на континентално првенство.

Све се променило набоље у наредном квалификационом циклусу. Илија Петковић је поставио нова правила, апсолутно сваки члан националног тима и организације их је прихватио[тражи се извор од 09. 2009.]. Чврста одбрана, покретљив везни ред, конкретан напад и све то преточено у квалитетну игру, допринело је да Србија и Црна Гора освоји прво место у квалификационој Седмој групи и директно се пласира на Светско првенство.

Чињеница је да а тих 10 квалификационих мечева репрезентација Југославије није ниједном поражена, а примила је само један гол.

Занимљиво је да Илија Петковић, у функцији селектора, није поражен ни на једној утакмици у квалификацијама. На путу ка Светском првенству у Јапану и Јужној Кореји 2002. године остварио је једну победу. Тим је преузео три меча пре краја следећег циклуса, а остварио је скор од две победе и реми. И, на путу ка Немачкој 2006, "плави" су победили на шест од 10 утакмица, док су преостале четири завршене нерешеним резултатом. На Светско првенство позвао је сина Душана па га је под притиском медија на крају изоставио са списка. Репрезентација Србије и Црне Горе је првенство у Немачкој 2006 завршила као последња, на 32 месту, забележивши поразе од Холандије 1:0, Аргентине 6:0 и Обале Слоноваче 3:2 .

Највећи део живота је провео у Београду, где и данас живи. Ожењен је супругом Биљаном и имају сина Душана. Неколико пута је спомињан као тренер за кога је заинтересован највећи српски фудбалски клуб, Црвена Звезда, али до сада није преузео ту функцију

Играчка каријера

Година	Клуб
1964.-1973.	ОФК Београд
1973.-1976.	Troyes AC
1976.-1983.	ОФК Београд

Репрезентативна каријера

Година	Репрезентација	Наступа (голова)
1968.-1974.	СФР Југославија	43 (6)

Тренерска каријера

Година	Клуб/Репрезентација
1990.-1993.	ОФК Београд
1993.-1995.	Servette FC
1998.-1999.	Avispa Fukuoka
1999.-2000.	Aris Thessaloniki
2000.-2001.	СР Југославија
2001.	Shanghai Shenhua
2002.	Sichuan Guancheng
2003.-2006.	Србија и Црна Гора

Референце

[Профил Илије Петковића на сајту фудбалске репрезентације Југославије, СЦГ и Србије](#)

Radio televizija Srbije „[Преминуо Илија Петковић](#)“. (приступљено Јуни 28, 2020).